

ДЕЙВИД МОРЕЛ КАПКА СЛЕД КАПКА

Превод от английски: Иван Атанасов, 2001

chitanka.info

„Капка след капка“ е първият ми публикуван разказ и като такъв, въпреки ужасяващото си съдържание, има голяма сантиментална стойност за мен. Започнах романа „Първа кръв“ през 1968 година в Пенсилвания, но лекциите, учителската практика и дисертацията ми върху Джон Барт забавиха процеса на написването му. Този процес се забави още повече, когато се дипломирах и се преместих в Айова, където по-голямата част от времето ми беше заета с преподаване, подготовка на лекции, студентски конференции, факултетски събрания и с останалите ми задължения като асистент по американска литература в тамошния университет. В края на краищата завърших романа през лятото на 1971. Но вместо да се чувствам изтощен, аз преливах от енергия и незабавно се захванах с написването на разказа, който сега ще прочетете. Това е една от малкото истории, които са ми се явявали под формата на сън. Когато се събудих, изтичах до пишещата машина и го напечатах на един дъх.

* * *

Тази есен дойдох със семейството си да живея в провинцията, в къщата на майка ми, дома, в който съм израснал. Разхождам се из селото, обзет от удивление, защото нищо не се е променило и все пак всичко е различно — вече съм възрастен и виждам нещата под друг ъгъл. Чувствам се така, сякаш съм тук хем сега, хем тогава, едновременно със съзнанието на момче и на мъж. Усещането за двойнственост е толкова силно, толкова объркващо, че ме подтиква да творя отново, да се опитам да го нарисувам, да скицирам железарския магазин, варелите с жито отпред, двете еднакви четвъртити колони, крепящи надвисналия отгоре балкон, на който седят съсухрени мъж и жена с восъчнобели лица от приюта за стари хора на втория етаж, полюляват се и ме наблюдават. Те изглеждат същите старци, които помня като момче, дървото на колоните и балкона е също толкова напукано.

Погълнат от работата си, губя представа за времето и когато тръгвам по дългия път към къщи, вече е късно, смрачава се. През деня бе топло, но сега ми става студено само по риза. Изминал съм половин

миля, когато внезапно започва да вали и съм принуден да изоставя покрития с чакъл път и да се скрия под клоните на едно дърво с вече пожълтели листа. Дъждът се усилва, водните струи падат косо и ме пръскат. Стисвам здраво отвора на платнената торба, за да запазя сухи картината и боите, и решавам да измина тичешком останалия път. Когато стигам до моравата пред къщата и обора, чорапите в обувките ми са подгизнали.

Къщата и оборът. Те сякаш са се променили едновременно с майка ми — деформирали са се, времето ги е белязало, „ставите“ им са се изкривили и са се изметнали, някогашната им бляскавост е заменена със стряскаща сивота. Мястото е сломило майка ми. Тя е в хармония с упадъка му. Ето защо дойдохме да живеем тук. Да я пооживим. Някога вярвах, че ще мога да я убедя да се махне оттук. Но тя бе прекарала четирийсет от шейсет и петте си години в тази къща и настояваше да остане в нея до края на дните си, колкото и да са те.

Дъждът се усилва, докато притичвам отстриани на къщата, в кухнята свети, време е за вечеря, а аз закъснявам. Сградата е разположена перпендикулярно на обора. Винаги използвам задния вход. Той се намира в ъгъла, където двете постройки се допират. Влизам през него запъхтян, дрехите са прилепнали към тялото ми, студени и мокри, вляво е вратата за обора, а срещу мен — тази на кухнята, и чувам шум от капеща течност, който идва от мазето, в което се слиза по стълбите вдясно от мен.

— Мег, съжалявам, че закъснях — извиквам на жена си, оставям на пода покритата със ситни капчици платнена торба и отварям вратата на кухнята. Няма никой. Масата не е сложена. Печката е празна. Тук е само шейсетватовата крушка, чието жълтеникаво сияние майка ми предпочита пред яркия блясък на стоватите. Казва, че ѝ напомня за светлината на свещ.

— Мег! — извиквам повторно и отново не получавам отговор. „Сигурно са заспали — мисля си. — С идването на вечерта мракът на черните буреносни облаци ги е приспал и те са решили да подремнат, докато се върна.“

И пак онова капене. Въпреки че къщата е много стара, оборът отдавна е неизползваем, а керемидите на покрива са изпочупени, мястото не е толкова зенемарено, нито бурята — толкова силна, че дъждът да прониква през прозорците на избата и водните капки да

барабанят по каменния под. Включвам осветлението на мазето и слизам по изтърканите, скърцащи дървени стъпала до мястото, където стълбището завива леко наляво, и пред погледа ми се открива цялото помещение. Но не виждам капеща вода. А мляко. Млякото е навсякъде. То капе от тавана, от стените, смесва се с праха и се стича на кални вадички във фугите между каменните плочи на пода.

Решавам, че това е работа на дъщеря ми Сара. Била е очарована от голямата дървена кукленска къща, която баща ми направи за мен, когато бях малък, и чиято синя боя сега е напукана и се лющи. Беше я издърпала от далечния ъгъл до средата на избата. По пода са разхвърляни кутии с игри, фигурки на войници и детайли от конструктори, които Сара е извадила от плетения ракитов кош, за да си играе; кошът, кукленската къща и разпилените играчки са покрити с мляко, то капе от гредите на тавана, стича се по тях и оттам на пода — капка след капка.

Чудя се защо го е направила. Откъде е взела всичкото това мляко? И защо го е разляла?

— Сара! Мег! — Сега вече съм ядосан. Връщам се в тихата кухня. — Сара! — изкрещявам отново. Мисля си как ще я накарам да почисти тази свинщина и ще я накажа да не излиза от къщи до края на седмицата.

Пресичам кухнята, влизам във всекидневната, минавам покрай столовете и дивана, чиято тапицерия на цветя е доста по-избеляла, отколкото я помня като момче, и покрай няколко мои картини, които майка ми е окачила по стените — рисунки на пасища и гори в ярки цветове, от времето, когато съм бил в началното училище, и нови, от града, в убити кафяви тонове, които приличат на стари фотографии.

Отварям вратата и се втурвам към спалните на втория етаж, като прескачам по две стъпала наведнъж, мокрите ми обувки шляпат по мекия протрит килим, а ръката ми се плъзга светкавично по гладката повърхност на лакираното кленово перило.

Стълбите свършват. Хуквам по коридора. Вратата на Сара е отворена. В стаята е тъмно. Включвам лампата. Тя не е в леглото, изобщо не е лягала. Сатенената покривка е непокътната, през отворения прозорец влизат пръски дъжд и свеж, прохладен вятър. Обзема ме мрачно предчувствие, че се е случило нещо лошо. Отивам разтревожен в нашата спалня. Там също е тъмно и няма никой. Усещам

в стомаха си празнина. Къде са жена ми и дъщеря ми? В стаята на майка ми?

Не. Когато заставам пред отворената врата на нейната спалня, виждам на жълтеникавата светлина от коридора, че вътре е само тя, дребното ѝ тяло е проснато на леглото.

— Мамо? — Възнамерявам да добавя „Къде са Мег и Сара?“, но не го правя. Забелязвам, че едната ѝ обувка е на пода, а другата виси, наполовина изута от крака ѝ. И двете са кални. По памучната ѝ рокля има кръв. Тя е разкъсана, косата ѝ е разрошена, лицето — окървавено. Разранените ѝ устни са подути.

Толкова съм потресен, че за няколко секунди губя дар слово. Накрая успявам да промълвя: „Господи, майко!“ и сякаш думите задействат в мен някаква пружина, която ме подтиква да се доближа до нея. Тогава виждам, че очите ѝ са отворени и се взират неவிждащо в тавана и чувам как си поема дъх, като вдишва рязко и с мъка, а после издишва бавно.

— Майко, какво се е случило? Кой ти стори това? Къде са Мег и Сара?

Но тя не ме поглежда, а продължава да се взира безмълвно в тавана.

— За бога, мамо, отговори ми! Погледни ме! Какво се е случило?

Нищо. Очите ѝ не помръдват. С изключение на мъчителните вдишвания, тя е неподвижна като статуя.

Мислите ми са истерични. Несвързани, противоречиви. Трябва да открия Мег и Сара. Сигурно са някъде тук, пребити като майка ми. Или нещо по-лошо. Трябва да ги потърся. Къде? Не мога да оставя майка ми сама. Когато се съвземе, тя също ще изпадне в истерия, ще бъде изплашена, ще изпитва адски болки. Как изобщо е успяла да се добере до леглото?

В стаята ѝ няма следи от борбата, която изглежда, е водила с нападателя си. Значи тя се е провела някъде другаде и после майка ми е допълзяла дотук. Едва сега забелязвам кървавата диря, която започва от стълбите в дъното на коридора и стига до леглото в нейната стая. Кой е извършил това? Къде е той? Кой би пребил една побеляла, сбръчкана, болна от артрит старица? И защо, за бога, ще го прави?

Представям си как са я болели възпалените стави, докато се е борила с нападателя.

Може би той все още е в къщата и ме дебне.

Освен празнотата в стомаха си, сега усещам страх, горещ и пулсиращ; страхът ме кара да обезумея и без да се замислям, сграбчвам бастуна, който майка ми не използва, но държи винаги до леглото си, запалвам лампата и отварям със замах вратата на стенния гардероб. Започвам да ръчкам и удрям износените дрехи, като ръмжа ожесточено.

Няма никой. Под леглото. Никой. Зад вратата. Никой.

По същия начин претърсвам всичките стаи на този етаж, като се треса от ужас и непрекъснато проверявам дали някой не дебне зад гърба ми, стискам бастуна и го размахвам в гардероби, под легла, зад врати, със сила, която несъмнено би строшила човешки череп. Не откривам никой.

— Мег! Сара!

Никакъв отговор, в тази поглъщаща звуковете къща не се чува дори ехо.

Няма тавански помещения, само малко празно пространство под покрива, където човек би могъл да пропълзи, но капакът на отвора към него е замазан от години. Не забелязвам следи от насилствено влизане. Никой не се е качвал горе.

Спускам се тичешком по изцапаните с кръв стълби и си мисля какви болки е изпитвала майка ми, докато е пълзяла нагоре по тях. Претърсвам стаите на долния етаж със същото отчаяно старание. Проверям в тоалетната. Зад дивана и столовете. Зад завесите на прозорците.

Никой.

Заклучвам предната врата, така че ако нападателят е отвън, в бурята, да не може да влезе и да ме изненада в гръб. Спускам всички щори и дърпам всички завеси. Дъждът потропва настоятелно по прозорците.

Извиквам отново имената на Мег и Сара. „Полицията. Майка ми. Доктор.“ Грабвам слушалката на стария телефон от стената до стълбището, обзет от страх, че онзи психопат може да е прерязал кабела отвън. Слава богу, има сигнал. Започвам да въртя ръчката.

Казаха, че идват. С доктор. Казаха да не мърдам от мястото си. Но аз не мога. Мег и Сара. Трябва да ги откроя. Знам, че не са в залялото с мляко мазе, защото няма къде да се скрият. Предишната събота изхвърлихме всички кашони и варели, както и бурканите от рафтовете, оставихме само кукленската къща и играчките от детските ми години.

Под стълбището. Забравил съм да проверя под стълбището. Слизам на бегот в мазето и нагазвам разтреперан в млякото, но там има само паяжини — досущ като онези, които почистихме миналата събота. Тръгвам обратно нагоре и погледът ми се спира на задната врата, през която влязох, когато се прибрах. Виждам држката ѝ съвсем ясно, сякаш я гледам през телескоп. Тя помръдва, или поне така ми се струва. Паникьосан от мисълта, че маниакът може да нахлуе в къщата, аз се втурвам и заключвам и двете врати — входната и тази за обора.

После ми хрумва, че щом Мег и Сара не са в къщата, остава да са в обора. Въпреки това не мога да събера кураж да отключа вратата и да вляза вътре. Той също трябва да е там. Не навън под дъжда, а на сухо в обора, където няма лампи.

А млякото? Това негово дело ли е? Откъде го е взел? И защо го е разлял? Или Сара го е разляла още преди да ги нападне? Не. Млякото е било излято точно преди да се върна. От него. Но защо? И кой е той? Скитник? Избягал затворник? Лунатик? Не, най-близките затвор и лудница са далеч, поне на сто мили оттук. Значи е от града. Или от някоя съседна ферма.

Знам, че си задавам тези въпроси само за да забавя влизането си в обора. А не бива. Вземам електрическото фенерче, което стои в едно чекмедже в кухнята, отключвам вратата, прекрачвам бързо прага с вдигнат за удар бастун и включвам фенерчето. Преградите на боксовете все още си стоят, макар и килнати, както и част от оборудването — буталата за биене на масло и гюмовете са потъмнели и ръждясали, покрити с паяжини и прах. Тежката миризма на гниеща дървесина и мухлясало сено се смесва със свежия влажен мирис на дъжда, който прониква през цепнатините в тавана и стените.

Докато осветявам ъглите и боксовете, а постройката скърца от поривите на вятъра, се опитвам да обуздая страха си. Спомням си как изглеждаше оборът в детството ми — кравите чакаха в боксовете да

бъдат издоени от баща ми, стените бяха здрави, не пропускаха вятър и вътре беше топло, освен това нямаше врата, която да го свързва с къщата, защото татко не желаше на майка да ѝ мирише на добитък, докато готви в кухнята.

Шаря с лъча на фенерчето по стените, като описвам светлинни дъги в мрака, и се приближавам към боксовете, а в съзнанието ми изплува неканен споменът за онази есен, когато бях на десет. Тогава подранила снежна буря натрупа за една нощ четири стъпки сняг. На сутринта, въпреки че продължаваше да вилнее със същата сила, баща ми излезе да издои кравите. Стана обяд, после дойде вечерта, а него още го нямаше. Телефонните кабели бяха прекъснати и понеже нямаше как да повикаме помощ, нито да си проправим път през снежната виелица, двамата с майка ми цяла нощ будувахме и чакахме вятърът да утихне. На разсъмване бурята най-сетне спря и ние излязохме в ослепителната белота навън, за да открием пощурелите в боксовете си неиздоени крави и баща ми — замръзнал в снега наред с соседната ливада, където навярно се е лутал, изгубил ориентир във виелицата.

До него лежеше вкочаненият труп на лисица, а лицето му бе толкова обезобразено, че го погребяха, без да изложат тялото му за поклонение. Няколко дена по-късно снегът се разтопи, ливадата се превърна в море от кал, а майка ми се погрижи да сложат врата между къщата и обора. Преди да излезе в бурята, баща ми е трябвало да завърже за китката си единия край на въже, а другия — за къщата, така че да намери обратния път, ако се изгуби. Той не беше глупав човек, просто беше прекалено припрян.

Ето за какво си спомням, докато проверявам с фенерчето боксовете, ужасен от възможността да намеря във всеки от тях Мег и Сара или маниака. Мисля си как двамата с майка търсехме баща ми, а сега търся сам жена си и дъщеря си, как някога си бърбях с татко, докато му помагах да издои кравите, а тук беше топло и приятно и ухаеше на прясно сено, на жито и на оборски тор — една специфична миризма, която за учудване на моите родители, винаги ми е харесвала. Знам, че ако не мисля за онези добри времена, сигурно ще полудея. Страх ме е от това, което мога да откроя. Моля се на господ Мег и Сара да са живи.

Какво може да им е сторил непознатият? Какво може да е причинил на едно петгодишно момиченце? Да го изнасили? Да го наръга с нож? Дори да не е убил Сара, тя може да е умряла от загубата на кръв.

Тогава чувам, че майка ме вика. Вече мога да се махна от обора. Изпитвам срам и облекчение. Трябва да намеря Мег и Сара, да се опитам да ги спася. Но нямам търпение да поговоря с майка си. Тя може да ми каже какво се е случило, къде да ги търся. Като размахвам фенерчето в кръг около мен, за да не позволя на маниака да ме нападне в гръб, се измъквам през вратата и я заключвам.

Изтичвам горе. Майка ми седи неподвижно на леглото. Искam да получа отговор на въпросите си, да я сграбча и разтърся, за да я накарам да проговори, но така само ще я изплаша още повече и може да се затвори завинаги в себе си.

— Мамо — казвам нежно и я докосвам внимателно, като едва сдържам нетърпението си. — Кой ти причини това? Къде са Мег и Сара?

Тя се усмихва, успокоена от присъствието ми. Но все още няма сили да ми отговори.

— Мамо, моля те. Знам какъв шок си преживяла. Но ти трябва да ми помогнеш. Трябва да ми кажеш къде са, къде да ги търся.

— Кукли — прошепва тя.

Побиват ме тръпки.

— Какви кукли, мамо? Да не би тук да е дошъл мъж с кукли? Или самият той е изглеждал като кукла? Бил е маскиран като кукла, така ли?

Твърде много въпроси. Тя само примигва.

— Моля те, мамо, кажи ми. Къде са Мег и Сара?

— Кукли — пак прошепва тя.

И отново, както когато виждам непокътнатата сатенена покривка на леглото на Сара, ме обзема предчувствие, започвам да се досещам какво е станало, но не мога, не искам да повярвам, че това е възможно.

— Да, мамо, куклите — казвам на глас, като отхвърлям подозрението си. — Моля те, кажи къде са Мег и Сара.

— Ти вече си голямо момче. Трябва да спреш да се държиш като дете. Сега, когато баща ти го няма, ти си мъжът в тази къща. Трябва да бъдеш смел.

— Не, майко. — Поклащам глава, усещам болка в гърдите.

— Чака ни много работа; повече, отколкото се полага на едно дете. Но нямаме избор. Трябва да приемеш, че Бог е решил да вземе баща ти от нас, че сега ти си единственият мъж, на когото мога да разчитам.

— Не, майко.

— Вече си мъж и трябва да зарежеш детските игри.

Изправям се несигурно и се подпирам на касата на вратата, по бузите ми се стичат сълзи и мокрят ризата, която тъкмо е започнала да изсъхва от дъжда. Избърсвам очи, виждам майка ми, която е протегнала усмихнато ръка към мен, отстъпвам ужасен назад в коридора, слизам със залитане по стърбите на долния етаж, минавам през всекидневната и през кухнята, спускам се в мазето, прецапвам през млякото до кукленската къща и намирам вътре сгънато на две тялото на Сара. Мег е навряна в раковия кош. Игралките не са били изсипани на пода от дъщеря ми, били са извадени, за да се освободи място за трупа на жена ми. Коремите и на двете са разпорени и напълнени с дървени стърготини, очите им са изцъклени като на кукли.

Полицайте тропат по задната врата на къщата, блъскат я, крещат да им отворя, но аз не мога да помръдна. Те разбиват вратата, застават на входа на мазето и се взират надолу към мен, а от гумените им дъждобрани се отцежда вода.

— Млякото — казвам им аз.

Гледат ме с недоумение. Оставам на мястото си, заслушан в почукването на дъждовните капки по стъклата на прозорците, а полицайте слизат долу и виждат мъртвите тела, после се качват в стаята на майка ми. Когато се връщат отново при мен, повтарям: „Млякото“, но те все още не разбират.

— Тя ги е убила, то е ясно — казва единият от тях. — Но защо е това мляко?

Едва когато разпитват съседите надолу по пътя и научават как майка ми е закупила от тях бидони с мляко, как е настоявала да ги отнесе сама да колата си и как се е измъчила при пренасянето им, едва след като откриват празните бидони и ножа в един бокс в обора, успявам да им отговоря:

— Млякото. Кръвта. Имало е много кръв. Тя е искала да се отърве от нея, затова я е отмила с мляко, заличила е кръвта, но е продължила да излива мляко. Нали разбирате, имало е толкова много кръв.

Тази есен дойдох със семейството си да живея в провинцията, в къщата на майка ми, дома, в която съм израснал. Разхождам се из селото, обзет от удивление, защото нищо не се е променило и все пак всичко е различно — вече съм възрастен и виждам нещата под друг ъгъл. Чувствам се така, сякаш съм тук хем сега, хем тогава, едновременно със съзнанието на момче и на мъж.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.